

Nyhedsbrev fra Køge Nord Skovby, juli 2023

I Køge Nord Skovby vil nye fællesskaber opstå og udvikle sig på et sted, hvor der igennem århundrede allerede har eksisteret mange andre fællesskaber. Det fortæller arkæologerne Anna S. Beck og Stefanie Langaa Jensen om i dette sidste nyhedsbrev før sommerferien.

Arkæologerne Anna S. Beck og Stefanie Langaa Jensen fra Museum Sydøstdanmark.

Skovbyen bliver ikke bygget på bar mark

Vi vil alle gerne være en del af et fællesskab – det er et alment menneskeligt karaktertræk fordi mennesket er et socialt væsen. Af samme grund vægter fællesskabet højt i planlægningen af Køge Nord Skovby. Men selvom Køge Nord Skovby kun er i sin spæde begyndelse, er det langt fra bar mark, der bygges på. Jorden, der bygges på, gemmer nemlig beviser på, at mange andre fællesskaber har eksisteret netop her i tidens løb.

Indtil nu er der blandt andet gjort fund fra både stenalder, bronzealder og jernalder, fortæller arkæologerne Anna S. Beck og Stefanie Langaa Jensen fra Museum Sydøstdanmark:

- De kommende beboere i Køge Nord Skovby flytter ind i et historisk landskab, hvor der har boet folk siden
-

- bondestenalderen for omkring 6000 år siden, siger Anna S. Beck.

Stefanie Langaa Jensen supplerer:

- Der er rigtig meget historie i det her område – og folk her er – og bliver – en del af den historie, siger hun.

For de to arkæologer er netop fællesskaber centrale for deres tilgang til at undersøge fortiden i Køge Nord.

Mens Anna S. Beck er leder af projektet Tidslinjen, som med støtte fra Velux Fonden, skal bidrage til, at de lovpligtige arkæologiske undersøgelser bliver brugt til at danne et nyt fælles udgangspunkt for eksisterende og nye beboere på stedet, er Stefanie Langaa Jensen i gang med sin Ph.d. om anvendt arkæologi – forskning, der altså er tæt knyttet op på Tidslinje-projektet.

Der er gjort mange fund i løbet af beboerdagene

Beboerdage

Som en del af Tidslinjeprojektet har de to arkæologer afholdt en række beboerdage, hvor de blandt andet har lavet haveudgravninger hos en håndfuld frivillige beboere i Køge Nord – et projekt, som havde til formål at være fælles om at opdage den fortid – og de gamle fællesskaber – der gemmer sig i jorden.

- Vi forsøger at tale om forandringen som en præmis. Det er sådan set den eneste konstant igennem historien, kan man sige. Og selvom forandringen kan rumme noget godt, kan den også være svær. Nøgleordet er fællesskaber, og med udgravningerne og beboernes engagement kan vi være med til at kvalificere fællesskabet. Når vi undersøger, hvilke fællesskaber, der har eksisteret i området, og hvordan de er blevet vedligeholdt, eller hvordan de er forsvundet, er vi med til at give begrebet noget indhold, siger Anna S. Beck.

Udgravning i haven hos en af de familier, der meldte sig til at deltage i projektet.

For år tilbage lå kystlinjen længere inde i landet – omtrent hvor motorvejen ligger i dag. Og i Køge Nord er der gjort fund, der tyder på bosættelser helt tilbage til bondestenalderen, men

udgravningerne viser også markante kollaps – altså perioder uden aktivitet i området.

- Det kan være kortere perioder, hvor folk måske er flyttet væk. Men der kan også være tale om mere alvorlige hændelser, som i år 536, hvor en række vulkanudbrud længere sydpå skabte så meget aske, at der blev skygget for solen. Det betød, at høsten slog fejl i flere år i træk, og op imod halvdelen af Skandinaviens befolkning døde.

Ifølge arkæologerne er det dog ikke de konkrete fund, der er det mest interessante, men i højere grad den proces, hvor man er sammen om at undersøge fortiden.

- Folk, der har været med til at grave herude, har også forholdt sig til, at der har været nogle her før dem. Vi er en lang kæde af mennesker, og vi efterlader os spor. Så vi bygger ikke på bar mark, siger Anna S. Beck.

Det mest interessante fund

Også Stefanie Langaa Jensen peger på, at de beboere, der har deltaget i havegravningerne, har reflekteret:

- Når man reflekterer over fortiden, sker der ofte det, at man samtidig begynder at tænke mere over fremtiden. På den måde er beboerne, der har været med, nok mere bevidste om, hvilke spor, de selv efterlader sig.

På spørgsmålet om, hvad der så har været et af de mest interessante fund, de har gjort i haveudgravningerne, lyder det noget overraskende svar:

- En gammel indpakning fra en Skub Op-is fra 1980'erne.

Igen handler det ikke om fundet i sig selv, men om den proces – den fælles drøftelse, der fandt sted hen mod konklusionen på, hvad fundet egentlig var.

- Alle var med til at se på fundet, vende og dreje det og komme med bud på oprindelsen; var det plastik fra en agurk eller? På et tidspunkt, da det gik op for os, hvad det rent faktisk var, havde vi en fælles oplevelse af at have undersøgt fortiden. Det var rigtig fint at opleve, siger Stefanie Langaa Jensen.

For selvom det var et fund fra mere moderne tid, som var genkendeligt for de fleste, der deltog, var processen den samme som ved fundet af fx et potteskår fra jernalderen.

Historien folder sig ud i spørgsmålene

Mens faktuel historie er noget, man kan læse sig til, bygger arkæologi på tolkninger ud fra spørgsmål; hvad er det, hvor gammelt er det, og hvad har det været brugt til?

- Historien folder sig netop ud i spørgsmålene; når vi undrer os, siger Anna S. Beck.

Projektet Tidslinjen vil også sætte sine helt konkrete spor i Køge Nord Skovby – der vil nemlig blive etableret en vandrerute i området samt en udstilling med nogle af de fine fund fra udgravningerne; stenalderflint, potteskår, og hvem ved, måske også resterne af en enkelt Skub-Op is.

Samtidig vil det stå klart for de fleste, at den bare mark, der måske snart bliver beboet, kun er bar på overfladen.

Det sjoveste fund; plastik fra en skub op-is fra 1980'erne.

Med de to arkæologers betragtninger på Køge Nord Skovby ønsker vi alle en rigtig god sommer.

Bedste hilsner og god sommer,
Teamet bag udviklingen af Køge Nord Skovby
koegeord@koege.dk

